

V ŠOLI NAJSVETEJŠIH SRC
št. 36

Evharistija v šoli svetnikov

Vrtnice za leto 2020
ob 20-letnici vrtnic
zbral in priredil Anton Nadrah OCist

1. »Napotimo se v šolo svetnikov.«

Dne 13. junija 2020 bo minilo deset let od prvega slovenskega evharističnega kongresa in hkrati od razglasitve prvega slovenskega mučenca Alojzija Grozdeta za blaženega v Celju. Zelo mu je bila pri srcu sveta Evharistija. Pol leta pred svojo mučeniško smrtjo je med duhovnimi vajami zapisal sklep: Sv. Evharistija, sonce mojega življenja. Deseta obletnica obeh omenjenih dogodkov je botrovala odločitvi za vsebino letošnjih evharističnih vrtnic. Nabrane so z različnih znanih vrtoev svetnikov in sveto živečih kristjanov.¹

Dne 20. februarja smo praznovali stoletnico smrti svete Jacinte Marto, fatimske pastirice, najmlajše svetnice, ki ni mučenka. S svojim bratom svetim Frančiškom zaslužita, da ju prištevamo med izredno goreče častilce »skritega Jezusa« v sveti Evharistiji. Zato se ju bomo posebej spomnili v letošnjih vrtnicah.

Razmišljanje o sveti Evharistiji je zelo primerno za mesec junij, mesec Jezusovega Srca. Evharistija nam približa in ponavzoči Kalvarijo z Jezusom na križu in z njegovim prebodenim Srcem. To Srce se je najbolj razodelo prav na gori najhujšega trpljenja. Ljubezen, ki je pripravljena iti na križ, je najbolj odrešilna in pričevalna. Takšna je ljubezen Jezusovega Srca. Trpljenje in ljubezen sta se na Kalvariji poljubila. V najstrašnejšem trpljenju se je razodela največja ljubezen Božjega Srca. Ta njegova ljubezen se na zakramentalni način ponavzoči in se dotakne našega srca pri vsaki mašni daritvi, če le pri njej z odprtim srcem dejavno sodelujemo.

Globino ljubezni evharističnega Božjega Srca so najbolj doumeli svetniki. Papež sv. Janez Pavel II. nas je v svoji evharistični okrožnici Cerkev iz Evharistije povabil: »Napotimo se, dragi bratje in sestre, v šolo svetnikov, velikih oznanjevalcev resnične evharistične pobožnosti. V njih dosega teologija Evharistije polni sijaj doživljanja, 'prevzame nas' in tako rekoč 'ogreje'.«

V apostolskem pismu Ostani z nami, Gospod! je leta 2004 za začetek evharističnega leta papež zapisal: »Pred očmi imamo svetnike. V Evharistiji so našli hrano za pot popolnosti. Kolikokrat so točili solze, ko so okušali tako veliki zakrament in kolikokrat so pred oltarnim zakramentom doživljali neizrekljive ure 'nebeškega veselja'?«

Prav za nas velja, kar je papež v istem pismu zapisal: »Vi, dragi verniki, vnovič odkrijte dar Evharistije kot luč in moč za vaše vsakdanje življenje v svetu, pri nalogah vašega poklica in v najbolj raznolikih okoliščinah.«

Svetniki ali sveto živeči kristjani, s katerimi se bomo srečali v letošnjih vrtnicah, nam bodo pomagali, da bo sveta Evharistija za nas postala 'luč in moč' za naše vsakdanje življenje. Hkrati bomo spoznali tudi nujnost in veličino duhovniške službe, brez katere ni nobene mašne daritve.

Koronavirus je povzročil, da se več tednov nismo mogli hraniti z evharističnim Kruhom. Zato se je povečala naša duhovna lakota po Njem. Naj ta glad še poglobijo letošnje vrtnice.

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

¹ Prim. Anton Nadrah, Evharistija in svetost, Stična 2004.

2. »Sv. Evharistija, sonce mojega življenja«

Našega prvega blaženega mučenca, gimnazijca osmošolca **Alojzija Grozdeta**, so partizani zajeli, mučili in usmrtili na prvi petek, 1. januarja 1943, na Mirni na Dolenjskem. Njegovo truplo so v februarju našli otroci, ko so nabirali prve zvončke. Najprej je bil pokopan na pokopališču v Šentrupertu na Dolenjskem, zdaj pa njegovo telo počiva v stranskem oltarju cerkve na Zaplazu.

Lojze je bil zelo evharistično usmerjen. Na duhovnih vajah od 24. do 28. julija 1942 je zapisal geslo: »Sv. Evharistija, sonce mojega življenja!« Sveto obhajilo je Lojze Grozde v zadnjih letih gimnazijskega študija prejemal vsak dan in tako vplival tudi na sošolce, da so hodili pogosto k obhajilu. Mašna daritev s svetim obhajilom je bila v središču njegovega življenja. Tudi na počitnicah je hodil, če je le mogel, k vsakdanji sveti maši in svetemu obhajilu. Domači župniji je bil s pobožnim prejetjem svetega obhajila v veliko spodbudo.

Glede češčenja Jezusa v Najsvetejšem zakramentu se je zelo odlikoval. Božji služabnik dr. Anton Strle je v knjigi Slovenski mučenec Lojze Grozde zapisal:

»Pri vseh marijaniških gojencih in tudi pri drugih stanovalcih v hiši so bili posebej znani Lojzetovi pogostni obiski sv. Rešnjega telesa. Ko je šel mimo kapele, je skoraj gotovo vstopil vsaj za trenutek, če je le količkaj utegnil. Ko se po božičnih počitnicah 1942/43 ni vrnil v Marijanišče, je sestra zakristanka začela povpraševati, kje je vendar tisti osmošolec, ki ga je prej tolikokrat čez dan videla v kapeli. Lojze Grozde je tolikokrat med prostim časom kar na lepem izginil, da je odšel v kapelo in molil rožni venec – za tovariša, ki ga je hotel pridobiti za dobro stvar, za sošolca, ki je bil v nevarnosti, da zaide, zase, da bi neomajno vztrajal na poti kreposti.«

Na svoj zadnji prvi petek, 1. januarja 1943, je prejel sv. obhajilo v baziliki v Stični. Dr. Anton Strle je zapisal: »V nedeljo, 28. decembra, je Lojze za pripravo na prvi petek in obenem za novo leto ter za prvo soboto v mesecu opravil sv. spoved. Saj je sploh imel navado, da je bil vsako drugo sredo pri spovedi, ker je hotel na evharistični dan v tednu, v četrtek, sveto obhajilo sprejeti posebno lepo pripravljen. Naslednji dan se je odpeljal s sanmi, s katerimi je šel prijatelj brat v Ambrus, in se je ustavil za en dan pri prijateljevih sorodnikih. Takoj je šel v cerkev, da si jo ogleda in se pomudi ob sv. Rešnjem telesu. – Čez dan je pomagal pri sekanju drv. Na novega leta dan se je s sanmi odpeljal v Stično, kjer je opravil spravno pobožnost prvega petka. Zadnjikrat v življenju! To je bila obenem njegova sv. popotnica.«

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

3. Fatimska pastirčka pri skritem Jezusu

Letos, 20. februarja, je minilo sto let od časa, ko je nebeška Gospa prišla po drugega od treh fatimskih pastirčkov in ga odvedla v nebesa. To je bila najmlajša fatimska vidkinja **sv.**

Jacinta Marto. Pridružila se je svojemu bratu sv. Frančišku, katerega stoletnico smrti smo obhajali lansko leto. Vsem trem pastirčkom je Marija obljubila, da bodo prišli v nebesa. Mala Jacinta zasluži, da jo uvrstimo med evharistične svetnike. To velja tudi za njenega brata **sv.**

Frančiška Marto. Oba je med svetnike v imenu Cerkve prištel papež Frančišek na fatimski dan, ob stoletnici fatimskih dogodkov, 13. maja 2017 v Fatimi. Oba je družila izredna ljubezen do Jezusa pod podobo kruha.

Govorila sta o skritem Jezusu. Zakaj ta naziv? Za praznik sv. Rešnjega telesa je Jacinta v zgodnji otroški dobi imela pripravljene cvetne lističe, da jih bo v procesiji potresala pred Jezusa. V svoji otroški preprostosti je pričakovala, da bo Jezusa videla kot človeka. Ker ga ni videla, so cvetni lističi ostali v njeni košarici. Sestrična Lucija jo je pozneje poučila, da je

Jezus v hostiji skrit, zato ga ni mogoče videti. Od takrat naprej sta Jacinta in Frančišek govorila o skritem Jezusu pod podobo kruha in ga pogosto obiskovala v farni cerkvi. Jacinta je povedala: »Rada bi bila dolgo sama, da bi govorila s skritim Jezusom.« Ob neki priložnosti je dejala sestrični Luciji: »Ne vem, kako to, našega Gospoda čutim v sebi. Razumem, kaj mi pravi, čeprav ga ne vidim in ne slišim! A tako dobro je biti z Njim!« Ko je zbolela, je nekoč naročila Luciji, ki se je odpravljala v šolo: »Poslušaj! Reci skritemu Jezusu, da ga imam zelo rada, da ga zelo ljubim.« Drugikrat je rekla: »Reci Jezusu, da mu pošiljam veliko ljubečih pozdravov.«

Včasih, ko se je Lucija vračala iz cerkve in svojo bolno sestrično mimogrede obiskala, jo je ta vprašala: »Si šla k obhajilu?« Če ji je Lucija pritrdila, jo je prosila: »Stisni se prav tesno k meni, ker imaš v svojem srcu skritega Jezusa.« Kakšna vera in ljubezen te male deklice! Nekoč je Lucija nesla Jacinti podobico s kelihom in hostijo. Prijela jo je, poljubila in žareča od veselja rekla: »To je skriti Jezus! Tako ga imam rada! O, ko bi ga mogla prejeti v cerkvi! Ali je tudi v nebesih obhajilo? Če je, bom šla vsak dan. O, ko bi mi angel spet prinesel sveto obhajilo v bolnišnico [kakor ga je prinesel pri tretjem prikazanju]! Kako bi bila zadovoljna!« Tudi Frančišek je zelo rad obiskoval skritega Jezusa v cerkvi in se je tam dolgo pogovarjal z njim. Ko je bil bolan in ga je Lucija na poti iz šole obiskala, ji je včasih naročil: »Pojdi v cerkev in izroči moje pozdrave skritemu Jezusu! Najbolj me boli, da nič več ne morem toliko časa preživeti pri skritem Jezusu.«

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

4. Vrednost mašne daritve v očeh svetnikov

Svetniki in svetniško živeči kristjani so najbolj doumeli veličino mašne daritve. Papež **sv. Janez Pavel II.** je zapisal: »Kristus je tisti, ki daruje Bogu Očetu žrtev samega sebe, svojega telesa in svoje krvi, in s svojo žrtvijo v Očetovih očeh opravičuje vse človeštvo in posredno vse stvarstvo. Ko duhovnik vsak dan obhaja Evharistijo, vstopa v srce te skrivnosti.« Arški župnik **sv. Janez Vianney** je najraje govoril o sveti Evharistiji. Pri tem je bil poln hvaležnosti, ljubezni in sreče. Njegov obraz je kar žarel, njegove oči so se svetile in večkrat so mu od ganjenosti pritekale solze iz oči. Nekoč je dejal:

»Vsa dobra dela skupaj ne odtehtajo daritve svete maše, ker so človeška dela, maša pa je Božje delo. Tudi mučeništva ni mogoče primerjati z njo: to je daritev, s katero človek daruje Bogu svoje življenje; maša pa je daritev, s katero Bog daruje človeku svoje telo in svojo kri.«

»Naš Gospod je tu kot žrtev. Bogu zelo prijetna je molitev, ko prosimo Devico Marijo, naj daruje večnemu Očetu svojega Božjega Sina, vsega okrvavljenega, vsega raztrganega za spreobrnjenje grešnikov; to je najboljša molitev, ki jo lahko molimo, kajti vse molitve se opravljajo v imenu in po zasluženju Jezusa Kristusa. Vsakič, ko sem prejel kako milost, sem jo prosil na ta način; nikoli ni bilo zaman.«

Sv. Leopold Mandić je vrednost mašne daritve izrazil takole: »Ko bi mogli videti, kaj se godi na oltarju, bi naše oči ne prenesle sijaja evharistične skrivnosti!« Ker je mašno daritev tako zelo cenil, je moralo biti v najlepšem redu vse, kar je v zvezi z njo. Lepota bogoslužja mu je bila zelo pri srcu. Nadvse vesel je bil slovesnega bogoslužja s petjem. Božja hiša je morala biti lepo okrašena, s svežim cvetjem. Dokler je mogel, je tudi sam rad pomagal pri čiščenju in krašenju cerkve. Natančno se je držal liturgičnih predpisov.

Poljska svetnica in mistikinja **s. Favstina Kowalska** je v svojem Dnevniku zapisala: »Velika skrivnost se uresničuje pri sveti maši. S kakšno pobožnostjo bi morali poslušati in sodelovati pri tem Jezusovem umiranju! Nekoč bomo spoznali, kaj Bog izvršuje za nas pri vsaki sveti maši in kakšen dar nam v njej pripravlja. Samo Božja ljubezen se je sposobna tako darovati. O Jezus, o moj Jezus, s kako veliko bolečino je prežeta moja duša, ko vidi, s kakšno milino in

močjo žubori izvir življenja za vsako dušo. A vendar vidim duše, ki so po lastni krivdi ovenele in usahnille. Moj Jezus, stori, da moč tvojega usmiljenja objame te duše!«
Sveti pater Pij je zelo visoko cenil mašno daritev. Nekemu svojemu spovedancu je rekel: »Ko bi ljudje poznali vrednost svete maše, bi morali priti vsak dan orožniki, da bi skrbeli za red pri cerkvenih vratih zaradi take množice ljudi.«
Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

5. Na mašno daritev se je treba pripraviti.

Svetniki so najbolj prodrli v globino svete Evharistije, zato so tudi najbolj doumeli pomen priprave na mašno daritev. **Sv. Janez Vianney** je učil: »Vedno bi si morali vzeti vsaj četrtr ure, da bi se dobro pripravili na spremljanje maše. Morali bi se izničiti pred Bogom po zgledu njegovega globokega izničenja v zakramentu Evharistije in si izprašati vest, kajti če naj bomo dobro pri maši, moramo biti v stanju milosti.«

Drugič je svetnik poučeval: »Ko stopite v cerkev in pomočite prst v blagoslovljeno vodo, ko nosite roko k čelu, da se pokrižate, pogledajte tabernakelj: naš Gospod Jezus Kristus vratca malo odpre, da vas blagoslovi. Ko bi imeli angelske oči in bi videli našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki je navzoč na tem oltarju in nas gleda, kako bi ga ljubili! Ne bi se hoteli več ločiti od njega; vedno bi hoteli ostati pri njegovih nogah. To bi bil predokus nebes; vse drugo bi nam postalo dolgočasno. Toda – manjka nam vere! Smo ubogi slepci; meglo imamo pred očmi. Samo vera bi mogla razgnati to meglo.«

Na sveto mašo se je skrbno pripravil **sv. Leopold Mandić**. Neki sošolec je o njem povedal: »Kot mašnik je vse življenje uporabljal vzdihljaj: 'Pomni, da si danes zjutraj maševal in da boš tudi jutri opravil sveto mašo.' Da bi maševal s čistim srcem, se je spovedal vsak večer. Večerjal je skromno, da bi imel lahko spanje ter da bi tako zjutraj svež in pripravljen obhajal veliko skrivnost. Vstajal je prej kot drugi in porabil celo uro, da se je v molitvi in premišljevanju poglobljal v skrivnost svete maše.«

Sv. pater Pij iz Pietrelcine se je na mašno daritev pripravil že v srcu noči. V samostanski kroniki beremo: »P. Pij vstaja okoli ene ure ponoči, se pripravlja na mašo, pride deset minut pred četrto uro v zakristijo ... Ko pride trenutek, da pristopi k oltarju, ne more več vzdržati.« To je edinstven dogodek na svetu in v zgodovini Cerkve, da stigmatik, ki torej nosi rane kot Jezus na križu, daruje sv. mašo pred veliko množico ljudi. Mislijo, da je bilo pri mašah patra Pija okoli dvajset milijonov ljudi.

Za dobro pripravo na sveto daritev je treba priti v cerkev vsaj nekoliko pred začetkom mašne daritve. Da bo naše srce pripravljeno na daritev, se mora odtrgati od vseh nepravilnih navezanosti in se povezati z Bogom. Potrebno je hrepenenje po Božji bližini, po tesnejši povezanosti z Bogom. Šele takrat na popoln način sodelujemo z mašno daritvijo, če pri njej prejmemo duhovno hrano z mize Božje besede in evharističnega kruha. Kdor hoče pri mašni daritvi dobro sodelovati, bo že doma pogledal, kakšna berila bodo pri njej. V cerkvenih namiznih koledarjih so za vsak dan s kraticami napisana svetopisemska berila, zato jih lahko poiščemo v Svetem pismu.

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

6. Dejavno sodelovanje pri mašni daritvi

Dejavno sodelovanje pri evharistični daritvi je odvisno od tega, koliko smo z razumom, s srcem in z vero prodrli v to skrivnost vere. Arški župnik **sv. Janez Vianney** je to takole izrazil: »Če bi vedeli, koliko je vredna daritev svete maše, ali bolje, če bi imeli vero, bi se je

veliko bolj goreče udeleževali.«

Sveta maša je bila za **sv. Leopolda Mandića** in navzoče vernike veliko doživetje. Po spremenjenju se mu je obličje svetilo. Pogosto so mu prihajale solze, ki so pričale, da je bil eno z Jezusovo daritvijo. Najbolj je bil zadovoljen, če so navzoči tiho premišljevali Kristusovo daritev in niso molili ustnih molitev. Ob dotiku s posvečeno hostijo je čutil, kako mu milost Svetega Duha napolnjuje dušo in telo.

P. Leopold je duhovnikom, ki so se pri njem spovedovali, priporočal pobožno maševanje. Sv. maša naj bi zanje postala središče duhovnega življenja. Neki duhovnik je o njem zapisal: »Že kot novomašnik sem bil pri p. Leopoldu. Govoril mi je o maši s takšno modrostjo, da sem se čudil. Priporočal mi je, naj mašujem čim bolj pobožno, da bi bila maša središče mojega duhovnega življenja. Rekel je: 'Če boš tako delal, ti zagotavljam velike uspehe v apostolatu in v tvojem osebem življenju.' Teh njegovih besed nisem nikoli pozabil.«

Svetnik je drugemu duhovniku pisal: »Mašujte z vedno večjo gorečnostjo, pa bodo tudi sadovi vedno večji. Živite od maše, ki ste jo opravili ali jo še boste, kakor da bi nenehno maševali, saj duhovniki nadaljujemo Kristusovo večno duhovništvo.«

Nekemu advokatu iz Padove pa je naročil: »Z mislimi in željami bodimo vedno navzoči pri sveti daritvi, ki se opravlja po vsem svetu, tako podnevi kakor ponoči! Božje Jagnje odjemi grehe sveta. Če bi obhajanje daritve prenehalo samo za trenutek, bi se tisti hip zrušil svet zaradi svojih pregreh. Vedno tesneje se oklepajmo Jezusa, ki se daruje pri maši. Imejmo široko srce in vključimo ves svet; jaz, ko mašujem, vi pa, ko ste pri maši navzoči! Jezusova ljubezen v daritvi svete maše neskončno presega vso človeško hudobijo in zadoščuje Božjemu veličastvu za vse žalitve. Te misli imejte vedno pred očmi.«

Neki gospe je priporočil: »Pomislite, kako velika je Jezusova ljubezen do nas! Samega sebe je izročil v smrt za nas. Sedaj želi, da se njegova daritev nenehno obnavlja pri sveti maši. Prvo daritev je opravil sam, drugo pa obnavlja po svojih služabnikih v evharistični skrivnosti, pri kateri sodelujete in sodarujete tudi vi.«

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

7. Dejavno sodelovanje pri sveti maši nas osrečuje.

Ko je bil naš častitljivi Božji služabnik **Friderik Baraga** študent na Dunaju, se je povezal s **sv. Klemenom Dvoržakom**, ki je tako lepo maševal, da so hodili k njegovi maši tudi duhovniki in celo škofje. Pozneje je Baraga vstopil v ljubljansko semenišče in bil v ljubljanski stolnici posvečen za duhovnika 21. septembra 1823. Naslednje jutro je imel že ob petih zjutraj v stolnici pri oltarju sv. Rešnjega telesa tiho novo mašo.

Ko je bil kaplan v Metliki, je ob nedeljah in praznikih dvakrat maševal. Zapisal je: »V veliko tolažbo mi je, da imam zdaj še vse nedelje dve maši, zjutraj in dopoldne, doma ali na kakšni podružnici.« S svojimi prihranki je dal v Metliki obnoviti veliki oltar in oba stranska oltarja. Ko je prišel v misijone, je takoj poročal, da se domačih spominja pri vsaki sveti maši. Kjer ni bilo cerkve, je takoj sam postavil leseno cerkvico. Ko je v eni takih cerkvic opravil prvo sveto mašo, je zapisal: »Kako sem bil pri tem cerkvenem opravilu ganjen in Bogu hvaležen! Misel, da na tem samotnem kraju, sredi pragozda, stoji zdaj siromašen, a svet tempelj živega Boga, v katerem se brezmadežno Jagnje daruje nebeškemu Očetu – ta misel me je zgrabila s tako silo, da sem jokal od notranjega veselja in nisem mogel najti besed, da bi se bil Bogu zahvalil. To je dobro, da Bog ne gleda na naše besede, saj vidi naša srca. Ta cerkvica je sicer iz lesa in lubja, pa vendar mislim, da je bolj dragocen tempelj kakor marsikatera z zlatom in umetninami okrašena evropska cerkev, ki jo obiskovalci skrunijo z mlačnostjo in celo z nedostojnim vedenjem.«

Sv. Leopold Mandić je občutil pri sveti maši in obhajilu veliko duhovno veselje. Nekaj

trenutkov po maši je bil kakor zamaknjen v Jezusovo navzočnost v sebi.

Glede zahvale po maši je svetnik zapisal: »Zahvala po maši je najdragocenejši trenutek v mojem življenju. Jezus je neskončno bogat, pa ne more dati svojemu duhovniku več, kot mu da vsak dan pri sveti maši. Pravičnost zahteva, da se mu duhovnik zahvali. Mnogi so opustili zahvalo zaradi pomanjkanja vere in ljubezni. Jezus je ozdravljaval bolnike samo z dotikom svoje obleke. Kaj bo šele storil v nas s svojo evharistično navzočnostjo? Mi smo poklicni delivci Božjih darov. Izkoristimo vse možnosti, da izprosimo milosti grešnikom, sorodnikom in rajnim.«

Neka redovnica je pričevala: »Pri sveti maši darujem Gospodu ves dan, vse napore in prizadevanja, da bi živela po Njegovi volji. Ko se združim z Njim v svetem obhajilu, vem, da sem prejela Božjo ljubezen. Gospod bo v meni ves dan, vsak trenutek bom živela iz Njegove moči. In ko se vračam iz cerkve ter vzhajajoče sonce obsije vse stvari z mehko svetlobo, čutim, da tudi v meni sije Sonce.«

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

8. Pri mašni daritvi se ponavzoči kalvarijska daritev.

Vrednost mašne daritve in zlasti njeno povezanost s Kristusovo daritvijo na križu je zelo močno doživljal **sveti pater Pij iz Pietrelcine**. K temu so pripomogle tudi njegove rane – stigme – na rokah in nogah ter na prsih. Njegova mašna daritev je trajala uro in četrť in je bila zanj središče vsakega dneva. Na to daritev se je z vso ljubeznijo pripravljaval in iz nje je živel ves dan. Po njej je najbolj hrepenel, saj je pri vsaki maši dosegel vrhunec združenja z Bogom. To je želel tudi vernikom, ki so vsak dan v velikem številu obkrožali njegov oltar. Njegov zgled jih je spodbujal, da so zbrano in pobožno sodelovali. Vztrajali so kot zamaknjeni. Še nikoli niso videli duhovnika, ki bi tako pobožno maševal.

Očividec poroča: »Bila je to živa maša, drhteča od bolečin in ljubezni, ovita v skrivnostnost in tako prisrčna, ker je p. Pij odkrival v njej globine skrivnosti s svojo krvjo, s svojimi solzami, s svojim načinom molitve, s trpečimi potezami na obrazu.

Miren in nepremičen pogled, nenavadne kretnje rok, skoraj neopazni telesni gibi, težak glas, počasni in boleči pokleki, močno udarjanje na prsi pri 'moja krivda' in pri besedah: 'Gospod, nisem vreden', skrivnostni odrazi na obrazu, solze, toliko solz! Kdo bi mogel pozabiti na vse to pri maši p. Pija?

Križani Jezus in p. Pij z ranami sta pri maši ustvarjala pretresljivo edinost. Obnavljala se je kalvarijska žrtev brez razdvojenosti: isti Jezus se je daroval na križu in v p. Piju!

Zlasti se je opazilo to v trenutku spremenjenja, ko so se iz p. Pija boleče trgale posvetilne besede, ker zaradi globokega doživetja ni mogel tekoče izgovarjati: 'To je moje telo ... To je kelih moje krvi ...'

Te besede je bilo slišati kot udarce kladiva na žeblje, ki so prebadali roke in noge Jezusu.

Ko je držal v rokah posvečeno hostijo in jo pokazal ljudem, je njegov obraz žarel in odseval njegovo notranjo povezanost in srčno ljubezen do Gospoda.«

Med mašno daritvijo je p. Pij sodeloval pri Jezusovem križanju in ga je ponovno doživljal. To lahko spoznamo tudi iz odgovora, ki ga je dal neki svoji duhovni hčerki. Ta ga je vprašala, kako more celo mašo nepretrgoma stati na ranjenih nogah. P. Pij ji je odgovoril: »Draga hčerka, med mašo jaz na nogah ne stojim, ampak visim.« Med mašno daritvijo je svetnik z Jezusom visel pri bit na križ.

Kako je doživljal mašno daritev, razodevajo tudi njegove besede: »Getsemani, Kalvarija in oltar, to so trije kraji, od katerih je poslednji vsota prvega in drugega. To so trije kraji, toda tu najdete samo enega.« Svetnik je na oltarju in ob njem doživljal Oljsko goro in Kalvarijo.

Evharistično Srce Jezusovo,

usmili se nas.

9. Imejmo zaupanje v moč mašne daritve.

Sveta maša ima, ker je Kristusova daritev, neskončno vrednost. Ni samo hvalna, zahvalna in zadostilna, temveč je tudi prosilna daritev. Pri njej lahko izprosimo različne milosti. Našo prošnjo posreduje nebeškemu Očetu Jezus sam. Pri tem se sklicuje na zasluženje kalvarijske daritve. Kolikor je sveta maša naša daritev, ima le končno vrednost, odvisno od naše pripravljenosti in sodelovanja. Naša prošnja mora imeti vse tiste lastnosti, ki jih ima dobra prosilna molitev. Biti mora ponižna, zaupna, vztrajna in vdana v Božjo voljo. Razume se, da mora biti tisto, za kar prosimo, nekaj dobrega in koristnega za naše zveličanje. Prednost imajo duhovne dobrine.

P. Leopold Mandić je imel veliko zaupanje v moč mašne daritve. Zanj je bila sveta maša vir vseh milosti. Mnogi so se zatekali k njemu. Poglejmo dva primera.

Leta 1934 je gospa Ada po rojstvu otroka hudo zbolela. Dvakratno zdravljenje na kliniki v Padovi ji ni nič pomagalo. Ostala je v postelji z visoko temperaturo in s hudimi bolečinami. Dva zdravnika sta ugotovila, da bi bila potrebna težka operacija, a uspeha ji nista mogla zagotoviti. Šestindvajsetletna Ada je bila obupana ob misli, da bo morala zapustiti moža in otroka. Soseda je poklicala p. Leopolda, ki je bolnico spovedal. Potem ji je zagotovil: »Gospa, ne jokajte, dajte se operirati! Vsak dan se vas bom spomnil pri sveti maši. Zagotavljam vam, da boste popolnoma ozdraveli!« Na dan operacije je p. Leopold za bolnico maševal. Težka operacija je popolnoma uspela. Ada se je iz bolnišnice vrnila ozdravljena. Z možem in otrokom se je prišla p. Leopoldu zahvalit. Svetnik jih je blagoslovil in jim priporočil, naj gredo vsak dan k maši.

Bilo je leta 1935. Gospod Emerik je odhitel v Padovo po zdravnika. Njegova žena se je že dva dni zvižala v porodnih bolečinah in ni mogla roditi. Ko je hitel mimo kapucinske cerkve v Padovi, se je spomnil na p. Leopolda in ga je obiskal. Ko mu je vse razložil, ga je pater vprašal: »Verujete?« »Da, oče!« mu je odgovoril Emerik. »Potem pojdite takoj v baziliko sv. Antona in bodite pri maši na svetnikovem grobu! Vrnite se domov in pogledjte, kako je z ženo, potem mi pridite povedat!« »Oče, saj bom šel k maši, a ne zdaj, pač pa pozneje. Najprej moram poiskati zdravnika, moja žena umira.« »Rekel sem vam, da pojdite takoj k sv. maši.« Emerik je ubogal, bil pri sv. maši na grobu sv. Antona, nato je odhitel domov. Na veliko veselje je ugotovil, da je žena brez težave rodila fantka prav tedaj, ko je on po maši odšel iz bazilike. Še istega dne je ves vesel pripovedoval p. Leopoldu, kaj se je zgodilo. Pater mu je odvrnil: »Ali vam nisem dejal, da verujete v sveto mašo?«

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

10. Mašna daritev nas usmerja k reševanju ljudi.

Poljska svetnica in mistikinja **s. Favstina Kowalska** piše v svojem Dnevniku: »Pri sveti maši me je objel takšen notranji žar ljubezni do Boga in za reševanje duš, da tega ne morem izraziti. Čutim, da sem vsa v ognju; z orožjem usmiljenja se bom borila z vsakim zlom. Žge me hrepenenje po reševanju duš; tekam po vsem svetu počez in vzdolž in se spuščam do njegovih skrajnih meja, do najbolj daljnih prostorov, da bi reševala duše. To delam z molitvijo in z žrtvijo.«

Sv. Terezija iz Kalkute je živela iz Evharistije. Nekoč je ta velika žena dejala: »Naša dnevna molitev je sveta maša, kjer se darujemo s križanim Kristusom in razdajamo najubožnejšim med ubogimi. Naše življenje je povezano z Jezusom v Evharistiji. Vera in ljubezen, ki izhajata iz Evharistije, nas usposabljata, da vidimo njega v žalostni preobleki ubogih. In v tem

je ena sama Jezusova ljubezen, kot je ena sama oseba v ubogem – Jezus. Če resnično ljubimo uboge, mora biti naš prvi stik z Jezusom v svetem zakramentu. Potem bo lahko nositi ubogim našo ljubezen do Jezusa. Ali živim iz maše ves dan?«

»Maša je duhovna hrana, ki me podpira. Brez nje ne bi mogla vzdržati niti en sam dan ali uro svojega življenja; pri maši imamo Jezusa pod podobo kruha, medtem ko v siromašnih mestnih četrtih vidimo Kristusa in se ga dotikamo v strtih telesih, v zapuščenih otrocih.«

Duhovnik po naročilu vernikov večinoma mašuje za pokojne, da bi bili rešeni trpljenja v vicah. **Sv. Janez Vianney** je pri verouku otrokom povedal tole zgodbo: »Otroci, spominjate se zgodbe, ki sem vam jo že pripovedoval o tistem svetem duhovniku, ki je molil za svojega prijatelja; očitno mu je Bog dal spoznati, da je v vicah. Prišlo mu je na misel, da ne more napraviti nič boljšega kakor to, da za njegovo dušo daruje daritev svete maše. Pri spremenjenju je vzel v roke hostijo in rekel: 'Sveti in večni Oče, narediva zamenjavo. Ti držiš dušo mojega prijatelja, ki je v vicah, jaz pa držim telo tvojega Sina, ki je v mojih rokah: reši mojega prijatelja, jaz pa ti bom daroval tvojega Sina z vsem zasluženjem njegove smrti in trpljenja.' In res je pri povzdigovanju videl dušo svojega prijatelja, ki se je vsa sijoča v veličastju dvigala v nebesa.

Kadar hočemo kaj dobiti od ljubega Boga, napravimo isto. Po svetem obhajilu mu darujmo njegovega ljubljene Sina z vsem zasluženjem njegove smrti in trpljenja; ničesar nam ne bo mogel odreči.«

Imeti bi morali močno vero. Jezus je v evangeliju zelo poudarjal vero. Jezus, ki je iz ljubezni do nas sprejel smrt na križu, bo uslišal naše prošnje, če bodo skladne z Božjo voljo.

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

11. Kristus je pod podobo kruha resnično, trajno in dejavno navzoč.

Svetniki so stalno poudarjali resnično in trajno Jezusovo navzočnost pod podobo kruha. **Sv. Terezija Avilska** v svoji Avtobiografiji naglaša njegovo prijateljsko delovanje v naš prid:

»V sveti Evharistiji je Jezus naš stalni tovariš. V navzočnosti tako zvestega prijatelja je mogoče vse pretrpeti. On nam pomaga, nas krepi, nas nikdar ne zapusti, on je naš pravi prijatelj. Da ugajamo Bogu in da prejmemo od njega velike milosti, je po njegovi volji potrebno, da gredo preko rok te Kristusove človeške narave ki je navzoča v Najsvetejšem zakramentu. To sem večkrat sama izkusila in sam Gospod mi je to povedal. Jaz sem jasno uvidela, da moramo vstopiti skozi ta vrata, če hočemo, da nam Bog razodene velike skrivnosti. Ne iščimo druge poti, ker tukaj hodimo varno. Po tem našem Gospodu nam pridejo vse dobrine. On nas bo poučil, če bomo premišljevali njegovo življenje. Kaj moremo še več želeti, kot da imamo tako zvestega prijatelja v Najsvetejšem zakramentu ob sebi. On nas v trpljenju in stiskah ne zapusti. Blagor mu, kdor ga v resnici ljubi in ga ima vsak čas ob sebi!«

Sveti arški župnik **Janez Vianney**, veliki častilec Najsvetejšega, je zelo naglašal resnično Jezusovo navzočnost v Evharistiji: »Po posvetitvi je dobri Bog navzoč kakor v nebesih. Če bi človek res doumel to skrivnost, bi umrl od ljubezni. Bog nam prizanaša zaradi naše slabosti.

Neki duhovnik je po posvetitvi malo podvomil, da je nekaj njegovih besed moglo priklicati na oltar našega Gospoda; tisti hip je videl hostijo vso rdečo in korporal obarvan s krvjo.

Če bi nam kdo rekel: 'Ob tej in tej uri bo nekdo obudil mrtveca,' bi to hitro tekli gledat.

Vendar, ali ni posvetitev, ki spremeni kruh in vino v telo in kri Boga, veliko večji čudež kakor obuditi umrlega?«

»Naš Gospod je skrit v tabernaklju in čaka, da ga pridemo obiskat in prosit. Poglejte, kako je dober! Prilagodi se naši slabosti. V nebesih, kjer bomo zmagoviti in poveljani, ga bomo videli v vsej slavi; če bi se zdaj prikazal pred nami v tej slavi, bi se mu ne upali približati. Vendar se skriva kakor nekdo, ki bi bil v ječi, in nam pravi: 'Ne vidite me, a to ni pomembno.

Prositate me za vse, kar hočete, in vam bom naklonil.' Tu je v zakramentu svoje ljubezni on, ki vzdihuje in nenehno posreduje pri svojem Očetu za grešnike. Kakšnim žalitvam je izpostavljen, da lahko ostaja med nami!«

Naš misijonar med Indijanci škof **Friderik Baraga** je v L' Ansu postavil cerkvico v čast Jezusovemu imenu. O njej je zapisal: »Cerkev je sicer majhna in lesena, pa bolj sveta, kakor je bil Salomonov tempelj, saj jo posvečuje s svojo resnično navzočnostjo On, ki ga nebesa in zemlja ne moreta obseči. On, čigar prvo stanovanje na zemlji so bile jasli, ne zaničuje ubožne hišice.«

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

12. Globoko doživetje prvega svetega obhajila

Do papeža **sv. Pija X.** so otroci šli k prvemu svetemu obhajilu okrog 12. leta starosti. Papež Pij X. je uzakonil pogostno sveto obhajilo. Otrokom je dovolil, da gredo k svetemu obhajilu, ko znajo razlikovati Evharistijo od navadnega kruha (to je okrog sedmega leta) in so zadostno poučeni o glavnih verskih resnicah. Ker današnje okolje ni več krščansko in veliko družin ne živi po veri, je starost prejemnikov prvega svetega obhajila zopet višja.

V življenjepisih nekaterih svetnikov beremo, kako velik vtis je nanje napravilo prvo sveto obhajilo. Gotovo je to poseben Božji dar. Bog je imel z njimi posebne načrte, ki so jih z njegovo pomočjo tudi izpeljali. Zato je bila potrebna poglobljena povezanost z Jezusom v sveti Evharistiji, ki se je začela že s prvim svetim obhajilom. Veljajo Jezusove besede: »Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem« (Jn 6,57). »Kdor ostane v meni in jaz v njem, ta rodi obilo sadu, kajti brez mene ne morete ničesar storiti« (Jn 15,5).

Arški župnik **sv. Janez Marija Vianney** je bil pri prvem svetem obhajilu leta 1799 pri trinajstih letih. Obred je bil v neki zasebni sobi, na skrivaj, ko je Jezusa prvokrat prejelo še petnajst drugih otrok. Bilo je v času po francoski revoluciji, ko so Cerkev preganjali. Na prvo obhajilo sta Janeza pripravljali dve redovnici, ki so ju pregnali iz samostana. Duhovnik je bil v strahu, da jih ne odkrijejo republikanski agenti, zato je preskrbel, da je bil pred oknom sobe velik voz sena. »Janez je bil tako srečen, da kar ni hotel iz sobe,« je povedala njegova sestra. Dolgo se je zahvaljeval za dar prvega svetega obhajila. Sam je pozneje pogosto ponavljal: »O, kako čudovit dan je bil dan mojega prvega obhajila! Kako ganljive spodbude nam je dal dobri gospod Groboz! To je najlepši dan mojega življenja. Nikoli ga ne bom pozabil.«

Slovenska mistikinja **Magdalena Gornik** se je na prvo obhajilo zelo skrbno pripravljala. Dvanajstletna je leta 1847 pristopila h Gospodovi mizi. Pri verouku pred prvim svetim obhajilom je pokazala izredno razumevanje in znanje. Prejem Jezusa v svetem obhajilu jo je tako prevzel, da je komaj prišla od obhajilne mize na svoj prostor. Tu je padla na kolena in četrto ure nepremično gledala podobo Matere Božje v oltarju. Z oltarja je zaslišala glas: »Nikomur ne povej, kar se ti je bilo zgodilo!« Mislila je, da ta glas slišijo tudi druge deklice, a je dobila odgovor: »Ne, one ne slišijo tega glasu, ampak ti sama. Jaz sem tisti, ki si ga pravkar zaužila.« Dolgo ni tega doživetja nikomur povedala. Od tega časa naprej je bila tako tesno združena z Jezusom, da se ji je zdelo nemogoče živeti brez te velike ljubezni do njega.

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

13. Prvo obhajilo svete Terezije Deteta Jezusa

Sv. Terezija Deteta Jezusa je prvo sveto obhajilo prejela pri enajstih letih 8. maja 1884. O njem je zapisala materi Agnezi Jezusovi, to je rodni sestri Pavlini:

»Čas mojega prvega svetega obhajila mi živi v srcu kot spomin brez oblakov. Mislim, da bi ne mogla biti bolje pripravljena, kot sem bila.«

Sestra Pavlina ji je tri mesece pred prvim svetim obhajilom sestavila molitveno knjižico kot pripomoček za pripravo. Terezija je dan za dnem nizala žrtvice in ponavljala vzdihe iz knjižice. Opravila je tridnevne duhovne vaje. O samem prejemu Jezusa je zapisala:

»Najlepši dan vseh dni je slednjič prišel. Kakšne nedopovedljive vtise so v moji duši zapustile vse drobne malenkosti tega rajskega dne. O, kako sladak je bil ta prvi Jezusov poljub moji duši! Poljub ljubezni je bil. Čutila sem se ljubljeno, pa tudi jaz sem govorila: 'Ljubim te, za vselej se ti izročim!'

Ni bilo prošenj, ne bojev, ne žrtev. Jezus in uboga Terezija sta se že davno srečala s pogledi in se razumela. A ta dan se nista samo pogledala; zljila sta se v eno. Že nista bila več dva.

Terezija je izginila, kot izgine kaplja v brezbrežnem oceanu. Ostal je le Jezus, gospodar in kralj.

Mar ga ni Terezija prosila, naj jo reši svobode, kajti svobode se je bala. Čutila se je tako onemoglo, tako šibko, da se je že zdavnaj hotela združiti z Božjo močjo. Prevelika je bila njena radost, pregloboka vsa, da bi jo zadržala. Kar brž so jo oblile solze veselja, v veliko začudenje njenih tovarišic, ki so se še pozneje spraševale: 'Zakaj je jokala? Jo je kaj vznemirjalo.'«

Terezijino prvo obhajilo je odmevalo v njenem nadaljnjem življenju. Za vnebohod je po spovedi smela ponovno prejeti Jezusa pod podobo kruha. Sama piše: »Kako sladek je spomin na tale drugi Jezusov obisk! Spet so me oblivala solze nedopovedljive radosti. Nenehno sem ponavljala besede svetega Pavla: 'Ne živim več jaz, temveč Jezus živi v meni.'

Po tem obhajilu je moja želja po prejemanju predobrega Boga nenehno rasla. Dovolili so mi prejem obhajila na vse glavne praznike. Na predvečer teh srečnih dni me je rodna sestra Marija posadila na kolena in me pripravljala na prejem Jezusa, kot je bila storila za moje prvo obhajilo.« Terezija je zapisala: »Obšla me je želja, da bi ne ljubila ničesar, razen Boga, da bi veselja nikjer drugje ne našla kakor v Njem. Med obhajilom sem pogosto ponavljala besede iz Hoje za Kristusom: 'O Jezus, nedopovedljiva sladkost, spremeni mi v grenkost vso posvetno tolažbo!' Ta molitev mi je uhajala na ustnice čisto brez navora, kakor sama od sebe. Bilo mi je, kot da je ne govorim po lastni volji, marveč kot otrok, ki ponavlja, kar mu šepeče ljubljena oseba.«

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

14. Prvo obhajilo sestre Lucije dos Santos

Presenetljivo je, kako močno je doživljala prvo sveto obhajilo fatimska vidkinja **Lucija dos Santos**, čeprav je bila stara šele šest let. Gotovo je v njej na poseben način deloval Sveti Duh. Župnik ji je le s težavo dovolil, da sme prejeti Jezusa, ker je bila stara šele šest let, čeprav je odlično sodelovala pri verouku. Duhovnik, ki je pomagal spovedovati, jo je izprašal glede znanja in jo župniku priporočil. Ta ji je končno dovolil, da sme iti k prvemu svetemu obhajilu. Sama piše: »Moje veselje je bilo nepopisno. Od zadovoljstva sem ploskala z rokami in vso pot tekla, da bi mami povedala veselo novico. Takoj me je začela pripravljati na popoldansko spoved.«

Popoldne se je odkritosrčno spovedala in po spovednikovem naročilu molila pred Marijino podobo in Marijo z vso gorečnostjo prosila, naj ji ohrani njeno srce samo za Boga. Takole pripoveduje: »Ko sem s pogledom, uprtim v kip, večkrat ponovila to ponižno prošnjo, se mi je zdelo, da se mi je nasmehnila in da mi je s pogledom in dobrohotnim namigom pritrčila. Bila sem tako prepolna veselja, da sem z veliko težavo lahko izrekla kakšno besedo.«

Preden je na dan prvega obhajila odšla v cerkev, ji je mati naročila: »Posebno prosi našega Gospoda, da te napravi za svetnico.«

Lucijino notranjost in njen odnos do svetega Rešnjega telesa lepo razodeva njeno poročilo: »Začela se je peta maša in bolj ko se je bližal veliki trenutek, hitreje mi je bilo srce v pričakovanju velikega Boga, ki bo prišel iz nebes, da se združi z mojo revno dušo. Gospod župnik je stopil med vrste delit angelski kruh. Imela sem srečo, da sem bila prva. Ko je duhovnik stopal po oltarnih stopnicah, se je zdelo, da mi hoče srce uiti iz prsi. Toda takoj, ko se je mojih ustnic dotaknila sveta hostija, sem začutila velik in trden mir. Čutila sem, da me je navdalo tako nadnaravno ozračje, da je bila navzočnost našega dobrega Boga tako občutena, kot da bi ga videla ali slišala s telesnimi čuti. Pristrčno sem ga prosila: 'Gospod, naredi iz mene svetnico, obvaruj moje srce čisto in naj gori samo zate!'

V tem trenutku se mi je zdelo, da mi je naš dobri Bog v globini mojega srca rekel tele različne besede: 'Milost, ki ti je danes dana, bo ostala živa v tvoji duši in bo rodila sadove večnega življenja.'

Čutila sem se tako spremenjeno v Bogu! Od tedaj sem izgubila veselje in privlačnost, ki sem ju že začela čutiti do posvetnih reči, in dobro sem se počutila le na kakšnem samotnem kraju, kjer sem mogla sama obujati spomine na sladkosti prvega svetega obhajila.«

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

15. Pogostno sveto obhajilo

Že pred sv. Pijem X., ki je leta 1905 izdal odlok o pogostnem obhajilu, so svetniki pogostno obhajilo zelo priporočali.

Sv. Janez Vianney je vabil: »Hodite torej k obhajilu, otroci, hodite k Jezusu z ljubeznijo in zaupanjem! Hodite se hraniti z njim, da boste živeli zanj! Ne recite, da imate preveč dela. Mar ni Božji Odrešenik rekel: 'Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil.' Bi se mogli upirati vabilu, tako polnemu nežnosti in prijateljstva? – Ne recite, da ga niste vredni! Res ga niste vredni, a ga potrebujete. Če bi naš Gospod imel pred očmi našo vrednost, ne bi nikoli ustanovil svojega lepega zakramenta ljubezni, kajti nihče na svetu ga ni vreden, ne svetniki ne angeli ne nadangeli, niti Devica Marija – pač pa je imel pred očmi naše potrebe.

Ne recite, da ste grešniki, da ste preveč bedni in da se zato ne upate približati. Prav rad bi vedel, če bi rekli tudi, da ste preveč bolni, da bi si upali poklicati zdravnika!«

»Vsak dan se moramo truditi, da bi bili vredni prejeti našega Gospoda. Kako bi morali biti ponižani, ko vidimo, da drugi gredo k sveti mizi, mi pa ostajamo negibni na svojem mestu! Kako srečen je angel varuh, ki pelje lepo dušo k svetemu obhajilu! V prvi Cerkvi so prejeli obhajilo vsak dan. Ko so se kristjani ohladili, so telo našega Gospoda nadomestili z blagoslovljenim kruhom; to je hkrati tolažba in ponižanje. To je res blagoslovljeni kruh, ni pa telo in kri našega Gospoda!«

Sv. Janez Bosco se je trudil za pogosto sv. obhajilo. Zbrano in dejavno sodelovanje pri sv. maši in vreden prejem sv. obhajila je imel za najuspešnejše vzgojno sredstvo. Vsem svojim gojencem je priporočal, naj bodo v takšnem stanju, da bodo lahko vsak dan šli k obhajilu. Zavzemal se je tudi za zgodnje sveto obhajilo, da Gospod prevzame srca, preden jih greh opustoši. Da bi obvaroval svoje gojence pred božjeropnim obhajilom, jim je na pretresljiv način razlagal posledice nevednega obhajila. Bil je zato vedno na razpolago za spoved.

Sv. Terezija Deteta Jezusa je zapisala o evharističnem Jezusu: »Ne prihaja dan na dan iz nebes na naše oltarje, da bi ostajal v zlatih ciborijih, temveč da bi našel na zemlji druga nebesa, ki so mu neskončno ljubša od prvih – nebesa moje duše, ustvarjene po njegovi podobi, živi tempelj Presvete Trojice.«

Sv. Favstini Kowalski je Jezus naročal: »Moja hči, ne opuščaj svetega obhajila, razen takrat, ko si prepričana, da si zelo grešila. Sicer pa naj te ne zadržuje noben dvom pred združitvijo z menoj v moji skrivnostni ljubezni. Tvoji mali prestopki izginejo v moji ljubezni kakor slama, vržena v velik ogenj. Vedi, da me zelo žalostiš, če me ne prejemaš pri svetem obhajilu.«
Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

16. Vsakodnevna mašna daritev s svetim obhajilom

Sv. Leopold Mandić je nekomu svetoval: »Po hudi bolezni ste spet okrevali. Nadaljujte staro in lepo navado. Pojdite vsak dan k maši in k obhajilu. Dobro veste, kako potrebno nam je sv. obhajilo. Spomnimo se na Jezusove besede: 'Moje meso je res jed ... Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.' Ko smo obhajani, smo združeni z Jezusom. To pa je največ, kar moremo doživeti. Mislite na to, ko prejimate sveto obhajilo.«

Svetnik je nenehno priporočal pogostno in vsakdanje sv. obhajilo kot najučinkovitejše duhovno zdravilo in najboljši pripomoček v dušnih nevarnostih. Neki duhovnik ga je vprašal, ali bi bilo dobro, če bi mu v primeru bolezni nosili vsak dan sv. obhajilo. P. Leopold se je začudil in vzkliknil: »Kaj, mnogi, ki niso duhovniki, prejemajo vsak dan sveto obhajilo tudi za ceno velikih žrtev. Mi duhovniki pa ne bi tega storili, ko imamo toliko možnosti?«
Nekemu svojemu spovedancu je rekel: »Priporočam vam vsakdanje obhajilo. Videli boste, kako čudoviti so sadovi.« Drugemu je pisal: »Božji Zveličar vas prosi samo eno: vsakdanje obhajilo, če le utegnete.«

Arški župnik **sv. Janez Vianney** je govoril o hrepenenju po svetem obhajilu: »Ker se nam je dobri Bog hotel dati v zakramentu svoje ljubezni, nam je dal veliko in silno hrepenenje, ki ga more potešiti samo on. Ob tem lepem zakramentu smo kakor človek, ki umira od žeje ob reki (moral pa bi le skloniti glavo), kakor človek, ki ostane reven poleg zaklada (moral bi le stegniti roko).«

Medtem ko arški župnik govori o hrepenenju po svetem obhajilu, govori **sv. Terezija iz Kalkute** o lakoti po Bogu: »Evharistija pomeni razumevajočo ljubezen. Kristus je razumel. Razumel je, da imamo strašno lakoto po Bogu. Razumel je, da smo bili ustvarjeni za ljubezen. Zato je samega sebe napravil za kruh in rekel: 'Če ne jeste mojega mesa in ne pijete moje krvi, ne morete živeti, ne morete ljubiti, ne morete služiti.' Jesti morate ta kruh in dobroto Kristusove ljubezni, da boste deležni njegovih razumevajočih ljubezni.«

V svoji okrožnici Cerkev iz Evharistije je papež **sv. Janez Pavel II.** izpovedal svojo osebno izkušnjo: »Že več kot pol stoletja, od 2. novembra 1946, ko sem obhajal novo mašo v kripti sv. Leonarda v wawelski stolnici v Krakovu, so moje oči vsak dan uprte v belo hostijo, v kateri na neki način 'sovpadata' čas in prostor in v kateri postaja kalvarijska drama živo navzoča in se hkrati razkriva njena skrivnostna 'sedanjost'.« Mašna daritev je res največja duhovna moč za vsakega kristjana in za vso Cerkev. Blagor mu, kdor se tega zaveda!

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

17. Pomen priprave na sveto obhajilo

Dobro sodelovanje z mašno daritvijo nas najboljše pripravi na sveto obhajilo. Arški župnik **sv. Janez Vianney** je učil: »Vse mašne molitve so priprava na obhajilo; vse kristjanovo življenje mora biti priprava na to veliko dejanje.«

»Ko greste k svetemu obhajilu, morate vedno imeti namen in reči, ko ste na tem, da prejmete telo našega Gospoda: 'O, dobri Oče, ki si v nebesih, v tem trenutku ti darujem tvojega Sina, kakršnega so vzeli, sneli s križa, ga položili v naročje Device Marije in kakršnega ti je

darovala v daritev za nas. Darujem ti njegovo presveto telo in po ustih njegove svete Matere te prosim odpuščanja svojih grehov, da bom vredno pri obhajilu in prejel te in te milosti: vero, upanje, ponižnost.«

Sv. Frančišek Asiški je zelo naglašal pomen svetega obhajila za naše krščansko življenje in potrebnost dobre priprave, da bi Jezusa »prejemali s čistim srcem in neomadeževanim telesom.« »Duhovniku se moramo spovedovati vseh svojih grehov in od njega prejemati telo in kri našega Gospoda Jezusa Kristusa. Kdor ne je njegovega telesa in ne pije njegove krvi, ne more priti v Božje kraljestvo. Vendar naj ga vredno je in pije, kajti kdor ga nevredno prejema, si sodbo je in pije, ker ne razločuje Gospodovega telesa, to je, ne razlikuje ga od drugih jedi.« V Prvem ali Nepotrjenem vodilu Frančišek v zvezi z Evharistijo najprej spregovori o tem, kako naj se bratje spovedujejo. Nato nadaljuje: »Tako skesani in spovedani naj z veliko ponižnostjo ter s spoštovanjem prejemajo telo in kri našega Gospoda Jezusa Kristusa, spominjajoč se Gospodovih besed: 'Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje' in 'To delajte v moj spomin!'«

Jezus je **sv. Favstini Kowalski** naglasil pomen žive vere: »Čeprav na videz v meni ni sledu življenja, ga vendar vsaka hostija vsebuje v vsej polnosti; vendar pa mora človek, da bi mogel delovati v duši, imeti vero. Kako draga mi je živa vera!«

Sestra Favstina se je v pripravi na obhajilo obračala na Marijo: »Vsaj pred vsakim svetim obhajilom Božjo Mater goreče prosim, da bi mi pomagala pri pripravi duše na prihod njenega Sina, in jasno čutim njeno varstvo nad seboj. Zelo jo prosim za to, da bi v meni blagovolila razplameneti ogenj Božje ljubezni, s kakršnim je gorelo njeno čisto Srce v trenutku učlovečene Božje Besede.«

»Doživljam trenutke z Božjo Materjo in se pripravljam na slovesni trenutek prihoda Gospoda Jezusa. Božja Mati me poučuje o notranjem življenju duše z Jezusom, posebej v svetem obhajilu. Kako veliko skrivnost v nas izvršuje sveto obhajilo – to bomo spoznali šele v večnosti. O najdragocenejši trenutki v življenju!«

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

18. Sadovi svetega obhajila

Svetniki so na sebi izkusili, kako obilne duhovne sadove prinaša sveto obhajilo. Na te sadove so se sklicevali pri svojem oznanjevanju.

Sv. Janez Vianney govori o veselju in sreči ter o združenju z Bogom, kar vse prinaša sveto obhajilo: »Brez božanske Evharistije na tem svetu ne bi bilo sreče, življenje ne bi bilo znosno. Ko prejmemo sveto obhajilo, prejmemo svoje veselje in svojo srečo. Kdor se obhaja, se izgubi v Bogu kakor kapljica vode v oceanu. Ni ju mogoče več ločiti. Samo pomislimo, kaj se pravi, izgubiti se za vso večnost v tej brezdanji ljubezni!«

»Kako velik si, človek, ki se hraniš in napajaš s telesom in krvjo Boga! To je raj na zemlji: ni več bolečin, ni več križa. Kadar ste tako srečni, da ste prejeli Boga, čutite nekaj časa radost, balzam v svojem srcu. Čiste duše so vedno take; tako jim ta združitev prinaša moč in srečo.«

»O Bog, kolikšna sreča, da sem te prejel v svetem obhajilu! To so nebesa, ki se spustijo na zemljo. To so nebesa, ki pridejo v mojo dušo.«

Vianney poudarja, da sveto obhajilo osrečuje vsega človeka, dušo in telo: »Kadar gre človek k obhajilu, občuti nekaj posebnega; dobro počutje, ki prešine vse telo, se razširi do konca udov. Kaj je to dobro počutje? Naš Gospod, ki se podarja vsem delom našega telesa, da drhtijo od veselja. Reči moramo kakor sveti Janez: 'Gospod je!' Tisti, ki ničesar ne čutijo, so res vredni pomilovanja.«

Arški župnik našteva še druge sadove vredno prejetega svetega obhajila: »Vemo, kdaj je duša vredno prejela zakrament Evharistije. Tako je potopljena v ljubezni, prepojena in

spremenjena, da je ne prepoznamo več v njenih dejanjih, v njenih besedah. Ponižna je, blaga, redoljubna, dobrohotna in skromna; z vsemi se ujame. To je duša, ki je zmožna največjih žrtev; na koncu je ne moremo več prepoznati.«

»Obhajilo je kakor močan piš za ogenj, ki začenja ugašati, a kjer je še veliko žerjavice: pihneš, in ogenj spet zagori.«

Mati Terezija je naglašala duhovno moč, ki nam jo daje Jezus v svetem obhajilu: »Jezus je iz sebe naredil kruh življenja za nas. V kruhu življenja je Jezus, da nam daje moč.«

»Vsakdanje sv. obhajilo mi daje moč, da morem hoditi po začrtani poti. Brez obhajila bi oslabela in bi krenila s poti.«

»Kako velika je ljubezen, ki nam jo Jezus daje v Evharistiji. On postane kruh življenja, da bi potešil našo lakoto po ljubezni.«

O mučencu **bl. Alojziju Grozdetu** je Božji služabnik Anton Strle zapisal: »Predvsem pa je kruh čistih in močnih tisti, ki mu je pomagal, da je v boju in trpljenju vzdržal in duhovno tem bolj rasel, čim bolj se je moral boriti.«

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

19. Združenje z evharističnim Jezusom in nebeškim Očetom

Sv. Favstina Kowalska je kot mistikinja močno doživljala združenje z Jezusom:

»Prizadevam si, da bi bila za Jezusa vedno Betanija, kjer bi se po velikem naporu lahko odpočil. V svetem obhajilu je moje združenje z Jezusom tako tesno in nepojmljivo, da bi se ne znala izraziti z besedami, če bi to hotela opisati.« »Po svetem obhajilu sem v svojem srcu začutila bitje Jezusovega Srca.«

Sveto obhajilo je sestro Favstino povezovalo tudi z nebeškim Očetom: »Ko sem prejela sveto obhajilo, sem imela globlje spoznanje nebeškega Očeta in njegovega očetovskega odnosa do duš.« »Danes se je Bog že navsezgodaj zjutraj dotaknil moje duše. Po svetem obhajilu sem se družila z nebeškim Očetom. Moja duša je bila pritegnjena v sam žar ljubezni. Spoznala sem, da se nobena zunanja dela ne morejo primerjati s čisto ljubeznijo Boga ... Videla sem radost učlovečene Besede in bila sem potopljena v Božji Trojici. Ko sem se zavedela, je moja dušo preplavilo hrepenenje po združitvi z Bogom. Prevzela me je tako velika ljubezen do nebeškega Očeta, da ves ta dan poimenujem neprekinjeni zanos ljubezni. Vse veselje se mi zdi kakor majhna kapljica spričo Boga. Ni večje sreče kakor to, da mi Bog daje na znotraj spoznati, kako mu je drag vsak utrip mojega srca, in ko mi izkazuje, da me posebej ljubi. To notranje prepričanje, s katerim Bog potrjuje svojo ljubezen do mene, in to, kako draga mu je moja duša, vnaša v mojo dušo globok mir. Ta dan nisem mogla zaužiti nobene hrane, počutila sem se nasičena od ljubezni.«

Brez obhajila za sestro Favstino ni življenja: »Zdim se tako slabotna, da bi brez svetega obhajila neprenehoma padala; samo eno me drži pokonci, to je sveto obhajilo. Iz njega črпам moč, v njem je moja moč. Bojim se življenja, če kakšen dan nimam svetega obhajila. Bojim se same sebe. Jezus, skrit v hostiji, mi je vse.«

»Vse, kar je v meni dobrega, je sad svetega obhajila. Njemu se za vse zahvaljujem. Čutim, da me je ta sveti ogenj popolnoma spremenil. Kako se veselim, ker sem bivališče zate, Gospod: moje srce je svetišče, v katerem vedno prebivaš ...«

»Še ena skrivnost je v mojem življenju – najgloblja, pa tudi najbolj pristrčna – to si ti sam pod podobo kruha, ko prihajaš v moje srce. Tu je vsa skrivnost moje svetosti. Tu se moje srce združuje s tvojim in postaja eno. Tu ni več nobenih skrivnosti, kajti vse tvoje – je moje, in moje – je tvoje. To je vsemogočnost in čudo tvojega usmiljenja. Tudi če bi bili vsi jeziki skupaj združeni, človeški in angelski, ne bi bilo dovolj besed za povelečevanje te skrivnosti, skrivnosti ljubezni in tvojega nepojmljivega usmiljenja.«

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

20. S svetim obhajilom se v nas začenja večno življenje.

Jezus je v svojem evharističnem govoru, ki ga je zapisal evangelist Janez, oznanjal: »Če ne jeste mesa Sina človekovega in ne pijete njegove krvi, nimate življenja v sebi. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan« (Jn 6,53-54). Čudovita je misel, da se z vsakim svetim obhajilom v nas začenja tisto večno življenje, ki ga bomo imeli v nebesih pri Bogu.

Poglejmo nekaj misli **sv. Janeza Vianneya**, ki sveto obhajilo povezujejo z večnim življenjem:

»Na sodni dan bomo videli, kako Gospodovo meso sije skoz poveščano telo tistih, ki so ga vredno prejeli na zemlji – kakor vidimo sijati zlato v bakru ali srebro v svincu.

Če bi nam kdo rekel, potem ko smo bili pri obhajilu: 'Kaj nesete na svoj dom?' bi mu lahko odgovorili: 'Nesem nebesa.' Neki svetnik je rekel, da smo nosilci Boga. To je čisto res, vendar nimamo dovolj vere. Ne doumemo svojega dostojanstva. Ko odidemo od svete mize, smo tako srečni, kakor bi bili trije modri, če bi bili mogli vzeti s seboj Dete Jezusa.«

»Duša, ki pogosto in vredno prejema Boga, bo lepa v večnosti! Telo našega Gospoda bo sijalo skoz naše telo, njegova sveta kri skoz našo kri. Naša duša bo združena z dušo našega Gospoda vso večnost. Tam bo uživala čisto in popolno srečo. Ko duša kristjana, ki je prejel našega Gospoda, pride v nebesa, poveča veselje v nebesih. Angeli in Kraljica angelov pridejo k njej, ker prepoznajo Božjega Sina v tej duši. Tedaj je ta duša poplačana za vse trpljenje in žrtve, ki jih je prestala v življenju.«

»Kako srečni so ljudje, ki ob smrti prejmejo sveto obhajilo! Ob posebni sodbi, ki nastopi takoj po smrti, vidi Bog Oče svojega Sina v njih; ne more jih obsoditi na pekel. Vidite, kako pametno je prejeti poslednje zakramente.«

Jezus je zagotovil **sv. Favstini**: »Vsako sveto obhajilo te vedno bolj usposablja za večno združenje z Bogom.«

Zelo pomembno je, da se naše združenje z Jezusom ne preneha. To se bo zgodilo, če v svojem življenju ne bomo storili nobenega smrtnega greha. V nas je Božje življenje, ki je kakor goreč plamen. Stalno moramo nanj nalagati gorivo. **Sv. Janez Vianney** je oznanjal: »Kadar imamo ljubega Boga v srcu, moramo biti zelo goreči. Srce emavških učencev je bilo goreče že, ko sta ga samo slišala. Potem ko prejmete našega Gospoda, čutite, kako se vaša duša očiščena koplje v Božji ljubezni.«

Arški župnik je dal primero: »Vzemite posodo, polno tekočine, in jo dobro zamašite; tekočino boste ohranili, dokler boste hoteli. Prav tako bi, če bi dobro varovali našega Gospoda v notranji zbranosti po obhajilu, dolgo čutili ta uporabljajoči ogenj, ki bi vašemu srcu navdihoval nagnjenje k dobremu in odpor do slabega.«

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

21. Vsakodnevno življenje iz prejetega svetega obhajila

Mati Terezija je dejala: »Cerkev nam je zaupala veliko apostolsko nalogo, da prinašamo Kristusa v srca naših ljudi. Dati jim moramo Jezusa. Toda če Jezusa nimamo, ga ne moremo dati. Zaradi tega potrebujemo Evharistijo. Samo Evharistija, samo Jezus nam more dati veselje, da izvršujemo svoje delo s smehljajem.«

»Svet je tako lačen Boga in Jezus je s svojim prihodom na svet hotel potešiti ta glad. Iz samega sebe je napravil kruh življenja; postal je tako majhen, tako krhek, tako nebogljen. In

kakor da to ni bilo dovolj, je samega sebe napravil lačnega, nagega, brezdomca, tako da lahko mi potešimo njegovo lakoto po ljubezni – po naši človeški ljubezni, ne z nečim posebnim, ampak z našo človeško ljubeznijo.«

Sv. Favstina je po svetem obhajilu ves dan, tudi med delom, močno doživljala Božjo navzočnost in ljubezen:

»Po svetem obhajilu pogosto na poseben način čutim Božjo navzočnost. Čutim, da je Bog v mojem srcu. To, da čutim Boga v svoji duši, me nikakor ne ovira pri izvrševanju dolžnosti. Celotako, ko opravljam najvažnejše reči, ki zahtevajo pozornost, ne zgubljam navzočnosti Boga v svoji duši in sem z njim tesno povezana. Z njim odhajam na delo, z njim počivam, z njim trpim, z njim se veselim, v njem živim in on živi v meni. Nikoli nisem sama, saj je on moj stalni spremljevalec. V vsakem trenutku je navzoč v meni. Najino zaupno prijateljstvo je utemeljeno na povezanosti po krvi in življenju.«

»Jezus, ko prihajaš k meni v svetem obhajilu ti, ki si blagovolil z Očetom in Svetim Duhom prebivati v majhnih nebesih mojega srca, si prizadevam ves dan biti s teboj, in niti za trenutek te ne puščam samega. Čeprav sem z ljudmi ali pri naših gojenkah, je moje srce vedno povezano z njim. Med spanjem mu darujem vsak utrip svojega srca in, ko se prebujam, se brez besed poglobljam vanj. Ko se prebudim, slavim za trenutek sveto Trojico in se zahvalim, da mi je blagovolila podariti še en dan, da se v meni še enkrat izvrši skrivnost učlovečenja tvojega Sina, da se v mojih očeh še enkrat ponovi tvoje bridko trpljenje. Takrat si prizadevam omogočiti Jezusu, da bi po meni prišel do drugih oseb. Povsod grem z Jezusom, njegova navzočnost me povsod spremlja.«

Sv. Favstina se po obhajilu obrača na Jezusa tudi s prošnjo: »Kolikorkrat prejmem sveto obhajilo, tolikokrat prosim, da bi mi Jezus blagovolil utrditi in očistiti jezik, da ne bi z njim nikoli žalila svojih bližnjih. Zato tudi pravilo, ki mi govori o molčanju, tako zelo spoštujem.«

»Pri prejemu svetega obhajila prosim in rotim Odrešenika, naj mi ozdravi moj jezik, da se nikoli ne bom pregrešila v ljubezni do bližnjega.«

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

22. Pomen duhovnega obhajila

Papež **sv. Janez Pavel II.** je v okrožnici o Evharistiji Cerkev iz Evharistije zapisal, kako primerno je, »da gojimo v sebi trajno hrepenenje po evharističnem zakramentu. Tu se je izoblikovala praksa 'duhovnega obhajila', ki je v Cerkvi že stoletja uspešno uveljavljena in so jo priporočali sveti učitelji duhovnega življenja.«

Duhovno obhajilo lahko prejemamo zelo pogosto, tako rekoč vedno. Obudimo kesanje nad svojimi grehi in ljubezen do Jezusa ter ga povabimo v svoje srce. Čeprav to ni zakramentalno obhajilo, prejememo obilo Jezusovih milosti, odvisno od naše pripravljenosti in hrepenenja po Jezusu.

Arški župnik **sv. Janez Vianney** takole vabi k prejemu duhovnega obhajila: »Če smo brez zakramentalnega obhajila, ga nadomestimo, kolikor se da, z duhovnim obhajilom, ki ga lahko prejememo vsak trenutek, kajti vedno moramo goreče hrepeneti, da bi prejeli Boga. Kadar čutimo, da se naša ljubezen do Boga manjša, brž prejmemo duhovno obhajilo. Kadar ne moremo priti v cerkev, se obrnimo v smer tabernaklja. Zmolimo pet očenašev in pet zdravamarij ter prejmemo duhovno obhajilo. Dobrega Boga lahko prejememo samo enkrat na dan; duša, ki gori v ljubezni, pa temu dodaja hrepenenje, da bi ga prejela vsak trenutek.« Po današnji ureditvi lahko gremo k zakramentalnemu obhajilu dvakrat na dan, a drugič mora to biti med mašno daritvijo.

Vianney je otrokom priporočal, naj Jezusa častijo iz domače hiše: »No, otroci, ko se ponoči zbudite, se hitro v duhu predstavite pred tabernakelj in recite našemu Gospodu: 'Moj Bog, tukaj

sem! Prihajam te molit, te hvalit, slaviti, se ti zahvaljevat, te ljubiti, ti delati družbo z angeli.' Zmolite molitve, ki jih znate, in če se vam zdi, da ne morete moliti, se skrijte za svojega angela in ga prosite, naj moli namesto vas.«

Naš kandidat za blaženega, **škof Janez Gnidovec**, je v zvezi z mašno daritvijo globoko doživljal duhovniško službo. V duhovnika ga je v ljubljanski stolnici posvetil 23. julija 1896 ljubljanski škof dr. Missia, poznejši goriški nadškof in kardinal. Novo mašo pa je imel naslednjo nedeljo v župnijski cerkvi v Ajdovcu. Takrat je bil presrečen, da je bil združen s Kristusom, katerega sodarovalec je postal. Biti zavestno v ljubezni združen s Kristusom, to je pravzaprav že duhovno obhajilo. To je cilj zakramentalnega in duhovnega obhajila.

Z Jezusom ostanemo povezani, če se za prejeto sveto obhajilo zahvaljujemo. **Sv. Favstina** je zapisala: »Nadvse slovesni trenutek mojega življenja je tisti, v katerem prejemam sveto obhajilo. Po vsakem svetem obhajilu hrepenim in za vsako sveto obhajilo se zahvaljujem presveti Trojici. Če bi angeli mogli biti nevoščljivi, bi nam zavidali dve stvari: prvič – prejemanje svetega obhajila in drugič – trpljenje.«

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

23. Obhajilo brez sadu in nevredno obhajilo

Za vreden prejem sv. obhajila ne smemo biti v smrtnem grehu in prejemati ga moramo s pravim namenom, z vero in iz ljubezni do Jezusa. Če smo zdravi, moramo biti eno uro pred obhajilom tešč. Za dobro pripravo na sveto obhajilo je normalno potrebno dobro sodelovanje z mašno daritvijo. Žal pa vedno ni tako. Nekateri prejemajo ta zakrament ljubezni celo božjeropno, v smrtnem grehu. Tu pa tam celo iz zlobnih namenov. Svetniki so imeli močno vero v Jezusovo navzočnost in ljubezen do njega. Hrepeneli so, da bi ga prejeli v svoje srce. Jezus sam je povedal **sv. Favstini**, kako želi prihajati v srca vernikov, a je žalosten, če niso na sveto obhajilo dovolj pripravljeni: »Želim se družiti s človeškimi dušami. Moja radost je zediniti se z dušami. Vedi, moja hči, kadar pri obhajilu pridem v srca ljudi, imam roke polne vsakršnih milosti in jih želim izročiti dušam. Ljudje pa se name ne ozirajo, celo puščajo me samega in se ukvarjajo s čim drugim. O kako žalosten sem, ker ljudje niso spoznali Ljubezni! Do mene se obnašajo kakor do nečesa mrtvega.«

»Zapiši to za redovne osebe, da je moje veselje prihajati v svetem obhajilu v njihova srca. Toda če je v srcu kdo drug, tega ne morem prenesti in čimprej odidem iz njega ter odvezam vse zanj pripravljene darove in milosti, oseba pa niti ne opazi mojega odhoda. Čez čas postane pozorna na svojo notranjo praznino in nezadovoljstvo. Ko bi se takrat obrnila name, bi ji pomagal očistiti srce, vse bi dovršil v njeni duši, vendar brez njene vednosti in soglasja ne morem gospodarovati v srcu.«

»Moja hči, zapiši, da me zelo boli, če redovne osebe pristopajo k zakramentu ljubezni samo iz navade, kakor da se ne bi zavedale svetosti te hrane. V njihovih srcih ne najdem ne vere ne ljubezni, v take duše prihajam z veliko nejevoljo; bolje bi bilo, da bi me ne prejemale.«

»Obotavljam se priti v dušo, ki se upira moji milosti. Gostovanje v takšni duši mi ni prijetno.« Sestri Favstini je Jezus razodel, kako nerad prihaja v nepripravljena srca: »Danes sem spoznala, kako nerad prihaja Gospod pri svetem obhajilu v neko dušo. V to srce prihaja kakor v temnico – v muke in trpljenje. Prosila sem ga za odpuščanje in sem zadoščevala za to žalitev.«

»Videla sem, kako nerad je Gospod Jezus šel pri svetem obhajilu k nekaterim dušam. Ponovil mi je besede: 'V nekatera srca pridem kakor v ponovno trpljenje.'«

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

24. Vera, spoštovanje in molitev pred Najsvetejšim

Leta 1980 je papež **sv. Janez Pavel II.** za veliki četrtek zapisal: 'Zelo si želim, da bi v vsaki župniji po vsem svetu uvedli redno češčenje Najsvetejšega. Cerkev in svet zelo potrebujeta evharistično češčenje. Ne varčujmo s časom, ko hodimo na srečevanje z njim.«

K Jezusu v najsvetejšem Zakramentu svetniki pristopajo z živo vero. O **p. Leopoldu Mandiću** je njegov nekdanji sošolec škof Vigilij povedal: »Imel je živo vero v presveto Evharistijo. Kadarkoli je utegnil, je pohitel in kljub sklepnemu revmatizmu pokleknil pred tabernakelj.« Druga priča je o p. Leopoldu zapisala: »Večkrat sem ga nalašč opazoval, kako je pokleknil pred evharističnim oltarjem. Bilo je res ganljivo in spodbudno, kar sem videl.«

Svojo vero v evharistično skrivnost lepo izpoveduje papež **sv. Janez Pavel II.** v okrožnici Cerkev iz Evharistije: »Vsak dan je moja vera v posvečenem kruhu in v posvečenem vinu mogla spoznavati Božjega popotnika, ki se je nekega dne pridružil emavškima učencema, da bi odprl njune oči za luč in njuno srce za upanje (prim. Lk 24,13–35).«

Z vero je združeno spoštovanje, ki so ga svetniki izkazovali Najsvetejšemu. V Pismu generalnemu kapitlju in vsem bratom je **sv. Frančišek Asiški** zapisal: »Rotim vas, bratje, poljubljač vam noge, z vso ljubeznijo, kolikor je premorem, da izkazujete vso čast in spoštovanje in vse češčenje, kolikor ga premorete, najsvetejšemu telesu in najsvetejši krvi našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki je vse, kar je v nebesih in kar je na zemlji, pomiril in spravil z vsemogočnim Bogom.«

»Vsak človek naj bo v strahu, ves svet naj trepeče in nebo naj se raduje, kadar je na oltarju v duhovnikovih rokah Kristus, Sin živega Boga. O čudovita visokost in pretresljiva ljubeznivost! O vzvišena ponižnost! O ponižna vzvišenost, da se Gospod vesoljstva, Bog in Božji Sin, tako poniža, da se zaradi našega zveličanja skrije pod neznatnim koščkom kruha! Poglejte, bratje, ponižnost Boga in izlijte pred njim svoja srca; ponižajte se tudi vi, da vas bo povišal. Nič naj torej od svojega ne pridržite sebi, da vas popolnoma sprejme On, ki se vam vsega daje.«

V Pismu vsem klerikom je sv. Frančišek določil: »V trenutku, ko duhovnik posvečuje na oltarju in kadar prenaša presveto telo kamorkoli, naj vsi ljudje na kolenih hvalijo, slavijo in častijo Gospoda, živega in pravega Boga.«

Sv. Janez Vianney je povedal: »Bil je neki mož, ki ni nikoli šel mimo cerkve, ne da bi stopil vanjo. Zjutraj, ko je šel na delo, in zvečer, ko se je vračal, je pustil pri vratih svojo lopato in svoj kramp ter dolgo ostal v češčenju pred Najsvetejšim.

To mi je bilo zelo všeč. Nekoč sem ga vprašal, kaj govori našemu Gospodu med svojimi dolgimi obiski. Veste, kaj mi je odgovoril: 'Gospod župnik, nič mu ne rečem. Opazujem ga in on me opazuje. Gledam ga in on me gleda.' Dodal je: 'Kako lepo je to!«

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

25. Sadovi obiskovanja Najsvetejšega

Najpomembnejši sad, ki ga prinaša češčenje evharističnega Jezusa, je tesno združenje z njim in s tem v zvezi rast v svetosti. To je vidno pri svetnikih, ki so zelo častili Najsvetejše.

P. Leopold Mandić je večkrat rekel: »Brez evharističnega ognja kmalu ugasne plamen v duhovnikovem srcu!« Kakor hitro je bil prost, je pohitel pred tabernakelj. Vedno je klečal, ne da bi se naslanjal. Čeprav je v sklepah trpel hude bolečine, je skoraj vedno klečal na golih tleh, nepremično kot kip, zamaknjen v tabernakelj, žarečega obraza in solznih oči.

Vse življenje **Sv. Klare Asiške** je imelo evharistični smisel, saj se je s Kristusom darovala Očetu. Papež **sv. Janez Pavel II.** je v Pismu sestram v klavzuri, 11. avgusta 2003, ob 800-letnici Klarinega rojstva, zapisal: »V resnici je bilo célo Klarino življenje evharistično, ker je,

kakor Frančišek, iz svoje klavzure nenehno pošiljala 'zahvalo' v molitvi s hvaljenjem, slavljenjem, prošnjami in priprošnjjo, z jokom, darovanjem in žrtvovanjem. Vse je sprejemala in darovala Očetu v združenju z neskončno 'zahvalo' edinorojenega Sina, Otroka, Križanega, Vstalega, ki živi na Očetovi desnici.«

Ko so se samostanu približevali sovražni Saraceni, je sv. Klara pred svetim Rešnjim telesom goreče in zaupno molila in kakor po čudežu rešila samostan.

Sv. Janez Vianney je takole govoril: »Tu je, da nas tolaži, zato ga moramo pogosto obiskovati. Kako prijetno mu je, če se vsaj za četrto ure odtegnemo svojim opravičilo, kakšnim nekoristnim rečem in ga pridemo molit, obiskat, tolažit zaradi vseh žalitev, ki jih je deležen! Ko vidi, da z veseljem prihajajo čiste duše, se jim smehlja.«

Sv. Janez Bosco, ustanovitelj salezijancev, je oznanjal: "Hočete, da vam Gospod podeli mnogo milosti? Potem ga pogosto obiščite! Hočete, da vam podeli samo malo milosti? Potem ga redko obiskujte! Hočete, da zlobni sovražnik pred vami beži? Potem pogosto obiskujte Jezusa! Hočete premagati nečistega duha? Zatecite se vedno znova h Gospodu Jezusu in klečite pred njim. Če pa hočete, da vas nečisti duh premaga, potem opustite obisk Jezusu v Najsvetejšem zakramentu! Moji ljubi, obiskovanje Zveličarja v Najsvetejšem zakramentu je zelo potrebno sredstvo za zmago nad hudobnim duhom. Obiskujte pogosto evharističnega Zveličarja, potem zlodej ne bo ničesar dosegel proti vam.«

Sv. Janez Vianney je izpovedal: »Kakšno srečo doživljamo v navzočnosti Boga, ko smo sami ob njegovih nogah pred svetim tabernakljem! 'Daj, moja duša, podvoji svojo gorečnost! Sama moliš svojega Boga; njegovi pogledi počivajo samo na tebi.' Ta dobri Odrešenik je tako poln ljubezni do nas, da nas išče povsod.«

Sv. Favstina Kowalska je v Dnevniku zapisala: »Iz tabernaklja črpam moč, trdnost, pogum in razsvetljenje; tu iščem tolažbo v trenutkih trpljenja. Ne bi znala slaviti Boga, če bi ne imela Evharistije v srcu.«

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

26. Evharistija se nadaljuje v življenju.

Mati Terezija je dejala: »Moja televizija je tabernakelj.« »Dan začnemo tako, da skušamo videti Kristusa pod podobo kruha. Prek dneva ga skušamo srečevati v shujšanih telesih naših ubogih.«

Res je ta močna žena, ustanoviteljica misijonark ljubezni, znala čudovito združevati ljubezen do evharističnega Jezusa z ljubeznijo do Jezusa v ubogih. Povedala je:

»Vse, kar delamo, delamo za Jezusa. Naše življenje nima drugega smisla in cilja, vendar ga mnogi kljub temu ne morejo razumeti.

Jaz služim Jezusu štiriindvajset ur na dan, vsako stvar delam zanj in On mi daje moči za to. Ljubim ga v ubogih in uboge ljubim v Njem, a Gospod je vedno na prvem mestu.

Vsakič, ko pride kdo k nam na obisk, ga pospremim v kapelo k molitvi in mu rečem: 'Pozdravimo najprej hišnega gospodarja. Jezus je tu: zanj delamo, Njemu se darujemo, On nam daje moč, da to življenje živimo radostno.«

»Dekle iz neke dežele je prišlo v Indijo, da bi se pridružilo misijonarkam ljubezni. Po našem pravilu morajo dekleta, ki so prišla na novo, že takoj naslednji dan v hišo za umirajoče. Temu dekletu sem rekla: 'Med mašo si videla duhovnika, s kakšno ljubeznijo in pozornostjo se je dotikal Jezusa v hostiji. Stori enako, ko greš v hišo za umirajoče. Tam boš našla istega Jezusa v strnih telesih naših ubogih.'

In sestre so odšle. Po treh urah je prišla novinka nazaj in mi pripovedovala s širokim smehljajem – nikoli nisem videla takšnega smehljaja: 'Mati, tri ure sem se dotikala Kristusovega telesa.' Rekla sem ji: 'Kako – kaj si storila?' Odvrnila je: 'Ko smo prispeli tja, so

prinesli moža, ki je padel v odvodni kanal in je bil nekaj časa tam. Bil je pokrit z ranami in umazanijo ter črvi. Očistila sem ga in vedela, da sem se dotikala Kristusovega telesa.'«
Naš svetniški kandidat **Friderik Baraga** je zelo rad in pogosto ter dolgo molil pred Najsvetejšim. V njegovi rojstni župniji Dobrnič je bilo že od leta 1770 vpeljana vedno češčenje svetega Rešnjega telesa. Veliko vernikov je bilo vključenih v bratovščino svetega Rešnjega telesa. Češčenje so imeli razdeljeno po urah. Odnos do Najsvetejšega je Baraga poglobil predvsem pri Klemenu Dvoržaku na Dunaju. V svoj dnevnik je zapisal: »Po navodilu blaženega Alfonza Ligvorija sem začel z obiskovanjem zakramenta ljubezni. Ne morem izreči z besedami, koliko tolažbe čutim pri tem.«

V Šmartinu pri Kranju je Baraga začel pisati molitvenik Dušna paša, ki razodeva apostola češčenja sv. Rešnjega telesa. V svojih pridigah je rad govoril o sveti Evharistiji in v svojih knjigah je navdušeno pisal o njej.

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

27. Duhovniška služba je nekaj čudovitega.

Če bi se fantje v luči vere zavedali veličine duhovniške službe in bi z Božjo pomočjo premagali vse težave, bi bilo tudi danes in vedno dovolj duhovnikov. Bog je v klicanju vedno velikodušen, le ljudje zatajimo. Žal javno mnenje duhovniškim poklicem ni naklonjeno. Svetniki so imeli popolnoma drugačno gledanje.

V Oporoki je **sv. Francišek Asiški** zapisal. »Duhovnikom hočem vedno izkazovati spoštovanje, ljubezen in čast kakor svojim gospodarjem. To delam zato, ker na tem svetu od najvišjega Božjega Sina ne vidim telesno ničesar, razen njegovega najsvetejšega telesa in njegove najsvetejše krvi; to namreč oni prejemajo in samo oni delijo drugim.«

Arški župnik Vianney je o veličini duhovnika oznanjal: »Duhovnik je nekaj velikega. Ko bi doumel, kaj je, bi umrl. Bog mu je pokoren; izgovori dva stavka in naš Gospod pride na njegovo besedo iz nebes v majhno hostijo. Ko bi imeli vero, bi videli Boga skritega v duhovniku kakor svetlobo za kozarcem. Kakor vino, pomešano z vodo.«

Ko je bil **bl. Anton Martin Slomšek** 8. septembra 1824 posvečen za duhovnika, si je v svoj dnevnik zapisal svetopisemske misli, ki nakazujejo pomen in poslanstvo duhovnika: »Ti si duhovnik na vekomaj! To delajte v moj spomin! Prejmite Svetega Duha, katerim grehe odpustite, so jim odpuščeni, katerim jih zadržite, so jim zadržani! Veste, kaj sem vam storil? Bodite moji posnemovalci, kakor sem jaz Kristusov!«

Zelo visoko je duhovniško službo prav zaradi njenega odnosa do svete Evharistije cenil **sv. Leopold Mandić**. O sebi je dejal: »Ne morem povedati, kako sem srečen, da lahko vsak dan mašujem.« Svojim sošolcem bogoslovcem je večkrat govoril: »Pripravimo se na mašniško posvečenje! Duhovnikovo življenje postane življenje Kristusa, ki se daruje na oltarju. Duhovnik posoja usta Kristusu, ki posvečuje kruh in vino in ju spreminja v svoje telo in kri. Duhovnik z rokami drži pod podobama skritega Jezusa in ga deli drugim. Zato morajo njegove roke biti kakor Marijine, Jožefove in Simeonove. Ko duhovnik mašuje, opravlja najbolj važno opravilo svojega vsakdanjega življenja. Za vsakega kristjana velja, da mora v svojem življenju uresničevati Kristusovo velikonočno skrivnost. Umreti mora grehu in živeti Kristusu, sleči mora starega človeka in obleči novega. Mi duhovniki pa moramo nadnaravno življenje posredovati tudi drugim. Zato mora iti naše prizadevanje v treh smereh: umreti, živeti in oživljati. Kristus nas vsak dan usmerja na to pot duhovniške popolnosti, ko se po naših rokah daruje na oltarju kot posebljena svetost. Uči nas, kako je treba umreti sebi in svetu, živeti le njemu in oživljati ljudi z apostolsko gorečnostjo.«

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

28. Duhovnik mora biti svet.

Ker duhovnik vsak dan mašuje in deli svete zakramente ter oznanja Božjo besedo, mora biti svet. Svetniki so se tega zelo zavedali. V svoji ponižnosti so se priznavali za grešnike, ki jim še veliko manjka do svetosti.

Sv. Frančišek Asiški iz velikega spoštovanja do duhovniške službe in globoke ponižnosti ni hotel postati duhovnik, ampak je ostal samo diakon. Zapisal je: »Pogosto moramo obiskovati cerkve in spoštovati ter ceniti duhovnike, ne toliko zaradi njih samih, če so grešniki, temveč zaradi službe in zaradi oskrbovanja najsvetejšega telesa in krvi našega Gospoda Jezusa Kristusa, kar darujejo na oltarju, sprejemajo in delijo drugim.«

V Frančiškovem Pismu generalnemu kapitlju beremo: »V Gospodu tudi prosim vse svoje brate, ki so in ki bodo ter želijo biti duhovniki Najvišjega, da vsakokrat, kadar hočejo maševati, delajo to čisti in s čistim srcem ter polni spoštovanja do resnične daritve presvetega telesa in krvi našega Gospoda Jezusa Kristusa, s svetim in čistim namenom, nikakor ne zaradi kakršnegakoli svetnega razloga. Če bi kdo delal drugače, postane izdajalec Juda in bi se pregrešil nad Gospodovim telesom in njegovo krvjo. Poslušajte, bratje moji: kako svet, pravičen in vreden mora biti tisti, kateri njega, ki ne bo več umrl, ampak bo večno živel in je poveličan ter ga 'žele videti angeli', drži v rokah, ga prejema s srcem in usti ter ga daje drugim, da ga prejemajo.

Zavedajte se svojega dostojanstva, bratje duhovniki, in bodite sveti, ker je on svet. In kakor vas je Gospod Bog zaradi te službe počastil bolj kakor vse druge, tako tudi vi njega bolj kot vsi drugi ljubite, spoštujte in častite.«

Ko je bil **sv. Ignacij Lojolski**, ustanovitelj jezuitov, posvečen za duhovnika, ni imel takoj nove maše, ampak se je nanjo poldrugo leto pripravljajl z molitvijo in hrepenenjem. Hotel jo je darovati v Betlehemu ali v kakem drugem kraju v Sveti deželi. Ker to ni bilo mogoče, je za novo mašo izbral božično noč leta 1538. V pismu sorodnikom v Loyoli je zapisal, da jo je daroval na oltarju Gospodovih jaslí v bazilíki Marije Velike »v veliki pobožnosti in poln Božjih razsvetljenj«.

Sploh je bilo značilno za mašne daritve sv. Ignacija, da je med njimi imel prisrčne pogovore z Bogom. Med mašno daritvijo je najgloblje doživljajl Boga in najvišjo stopnjo mističnega združenja z njim. Imel je občutek, kot da se vanj vtiskuje Jezusovo ime, kakor da ga Jezus vodi k Očetu. Ko je imel v rokah Jezusa, ga je videl hkrati v nebesih in pred seboj. Pogosto je bil ganjen do solz.

Duhovništvo je zelo cenil. Nekoč je rekel, »da bi moral živeti ali biti kakor angel, da bi lahko opravljajl mašniško službo«.

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

29. Sveta daritev je središče vsega duhovnikovega življenja.

Sv. Jožefmarija Escrivá de Balaguer, španski duhovnik, ustanovitelj Opus Dei, je svoj duhovniški poklic prav zaradi povezanosti s sveto Evharistijo zelo cenil. To se je videlo tudi pri njegovem pobožnem maševanju. Nekaj časa je bil kaplan v cerkvi sv. Petra Nolaska v Zaragozi. O njegovem takratnem maševanju je arhitekt José Romeo povedal: »Maševal je s premori in zbrano. Videti je bilo, da ga ne more nič raztresti. Pri maši se je bilo mogoče nazorno prepričati o tem, kar je pozneje Jožefmarija sam pojasnil: sveta daritev je bila središče vsega njegovega duhovnega življenja. Zelo zbrano pa se je za daritev zahvaljeval tudi po maši.«

Odvetnik Pedro Rocamore je izjavil: »Med mašo se je z Jožefmarijem dogajalo neke vrste spremenjenje. Ne pretiravam. Bogoslužje mu ni bilo formalno opravilo, marveč nekaj presežnega. Vsaka beseda je bila nabita z globokim pomenom in notranjim poudarkom. Brez pridige, brez homilije, že sam način, kako je maševal, že vznesenost, s katero je obhajal daritev, že to je bilo tako silno, da je prehajalo tudi na nas, ki smo bili zraven.«

V času španske državljanske vojne se je Escrivá s svojimi skrival na različnih krajih, da ga ne bi zajeli in ubili. Končno je našel zatočišče pri honduraškem konzulu. Vsak dan je pol ure govoril o Kristusovem življenju. Redno je maševal in hranil sv. Rešnje telo za obhajilo in češčenje. Evharistijo je hranil v okroglih srebrnih posodicah, te pa je postavljajl v omaro, pred katero je vedno gorela majhna žarnica. Za to so vedeli tudi drugi begunci. Nekdo od njih je povedal: »Zbrani pri molitvi v tem prostoru smo tako nekoč opazili, kako so otroci prihajali k omari in skozi ključavnico pošiljali Gospodu poljubčke. Božjega služabnika je to zelo ganilo.«

Ko je s svojo skupino sklenil, da med državljansko vojno zapusti Španijo, jih je po tihotapskih stezah vodil fant Antonio. Bilo je 28. novembra 1937, pred prehodom čez mejo. Escrivá je maševal na velikanski kamniti ploščadi, pod mogočno skalo, s katere je padal slap. Antonio si je v svoj dnevnik natančno zapisoval dogodke iz odprave. O mašni daritvi njemu nepoznanega ustanovitelja Opus Dei je zapisal: »Njegove jasne in razločne besede so ti segale v srce. Nikoli še nisem bil pri takšni maši, kakršna je bila današnja, pa ne vem, ali zaradi okoliščin ali zaradi mašnika, ki je svetnik ...«

Nekdo drug je povedal, da je ustanovitelj Opus Dei rad »oblegal tabernaklje. Ko je zagledal cerkveno pročelje ali silhueto zvonika, je v mislih stopil pred Jezusa v Najsvetejšem zakramentu in zmolil molitev za prejem duhovnega obhajila.«

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.

30. Sveta Evharistija, največji dar Jezusovega Srca

Prišli smo do zadnjega dne letošnjih vrtnic. Ustavljali smo se ob mislih, zgledih in pričevanjih svetnikov, ki so s pomočjo Svetega Duha na izreden način prodrli v skrivnost svete Evharistije. V njej so okušali globino Kristusove ljubezni do nas. Lahko rečemo, da se nam v Evharistiji najbolj približa in razodeva neizmerna ljubezen presvetega Jezusovega Srca.

Božja ljubezen je dosegla svoj vrh v Jezusovi daritvi na križu. Simbol te ljubezni je Jezusovo prebodeno srce. Apostol Janez v evangeliju na izredno slovesen način pripoveduje, kako je vojak s sulico prebodel stran in s tem tudi srce že mrtvega Odrešenika. Tedaj sta pritekli kri in voda. Kri je simbol svete Evharistije. Zato je sveta Evharistija dar Kristusovega Srca. Jezus v Evharistiji podarja Cerкви samega sebe in vso svojo ljubezen.

Cerkev je po besedah sv. Janeza Pavla II. »nenehno zazrta k njenemu Gospodu, navzočemu v oltarnem zakramentu, v katerem odkriva polno uresničenje njegove brezmejne ljubezni« (CE 1,2). Cerkev je prejela Evharistijo od Jezusovega Srca kot »najbolj vzvišeni dar, saj je Evharistija dar njega samega, njegove osebe v njegovi sveti človeškosti in tudi njegovega odrešenjskega dela« (CE 11,2). V Evharistiji bo Srce Jezusovo živelo in ljubilo ljudi do konca sveta. Lahko rečemo: Evharistija je v Cerкви naprej živeči Kristus v trenutku svoje največje ljubezni do človeštva. Zato velja: Sveta Evharistija nam na najbolj oprijemljiv in najbolj človeški način, zakramentalni način, približa skrivnost Božjega Srca, skrivnost največje ljubezni, ki gre do te stopnje, da se nam daje celo v duhovno hrano in pijačo.

Tako je sveta Evharistija dar Jezusovega prebodenega, a zdaj povečanega Srca, vrh njegove ljubezni do nas. Vedno znova se pri obhajanju Evharistije uresničujejo Jezusove besede: »Nihče nima večje ljubezni, kakor je ta, da kdo dá svoje življenje za svoje prijatelje« (Jn 15,13). Po Evharistiji nam Jezus razodeva in podarja notranje bogastvo svojega Srca, svojo

neizmerno ljubezen. V Evharistiji se nam najbolj nazorno in konkretno, v našem času in prostoru, razodeva, da je Bog ljubezen.

Vedno znova v veri okušamo, da nas Jezus neizmerno ljubi. Vsak dan se iz ljubezni do svojega nebeškega Očeta in do nas daruje po vsem svetu na mnogih oltarjih pod podobo kruha in vina. Če se v to poglobljamo, v nas raste upanje v končno zmago Cerkve in Kristusa v njej. Zato številne daritve Božjega Jagnjeta, ki imajo neskončno vrednost, ne morejo biti brez sadu. Peklenska vrata Cerkve ne bodo premagala. Velja tudi Marijina napoved v Fatimi: »Moje brezmadežno Srce bo zmagalo.« Zmagalo bo hkrati s presvetim Kristusovim Srcem.

Evharistično Srce Jezusovo,
usmili se nas.